
[2020-64-RE](#)

Causa 2020-64-RE

(Toledo Reyes c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 396-2020. Recurs d'empara

Aute del 7 de setembre del 2020

BOPA núm. 109, del 16 de setembre del 2020

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 14 d'agost del 2020, per la representació processal del Sr. José Antonio Toledo Reyes, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 12 d'agost del 2020, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que revoqui la resolució objecte de recurs i es deixi al recurrent en llibertat provisional immediata, condicionada, si s'escau, a l'obligació de seguir un tractament mèdic i/o a la prohibició d'entrar en contacte amb els seus pares. Així mateix, com a mesura preventiva, demana que s'acordi la llibertat provisional del recurrent de forma immediata i urgent, per considerar que els fets exposats estan perfectament provats i la seva continuïtat al Centre Penitenciari, perjudica greument els seus interessos;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 24 de juliol del 2020, la batlle instructora va processar el Sr. José Antonio Toledo Reyes com a presumpte responsable penal d'un delictes menor de maltractament en l'àmbit domèstic, d'un delictes major d'amenaques de mort reiterades no condicionals amb la circumstància agreujant de l'article 143 bis del Codi Penal, d'un delictes menor d'injúries a l'autoritat, d'un delictes menor d'amenaques no

condicionals, d'un delict menor de consum de droga tòxica cocaïna i d'una contravenció penal de possessió de producte estupefaent marihuana per consum propi, i va decretar el seu ingrés en presó provisional.

1.2. La representació processal del Sr. José Antonio Toledo Reyes va formular un recurs d'apel·lació contra la mesura de presó preventiva.

1.3. El 12 d'agost del 2020, el Tribunal de Corts va dictar un aute en què decidia desestimar aquest recurs d'apel·lació i confirmar l'aute de la Batllia d'Instrucció.

1.4. El 14 d'agost del 2020, la representació processal del Sr. José Antonio Toledo Reyes va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 12 d'agost del 2020, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent exposa que s'han vulnerat els seus drets a la jurisdicció i a obtenir una resolució fonamentada en Dret.

- Addueix que pateix addicció a les drogues i a l'alcohol i que ha de seguir tractament per a la seva desintoxicació, ja que no és conscient del seu comportament quan està sota els efectes d'aquestes substàncies. No obstant això, la batlle instructora va decidir en l'aute de processament decretar la situació de presó provisional per quant existia risc de reiteració delictiva i perquè no és la primera vegada que els seus pares demanen l'assistència del Servei de Policia.

- Manifesta que la batlle esmentada no va exposar les raons per les quals era aplicable l'article 103.1 del Codi de procediment penal (intenció de sostreure's a l'acció de la justícia), al marge que està arrelat al país i té aquí la seva esposa i la seva filla.

- Considera que la batlle li hauria d'haver imposat l'obligació de seguir un tractament mèdic i, en el seu cas, un ordre d'allunyament dels seus pares. La seva privació de llibertat no garanteix la seva curació i per evitar la reiteració delictiva la presó preventiva no és la mesura adequada. Les intervencions policials confirmen que no és una persona perillosa i que ha recaigut en el consum de drogues i d'alcohol.

- Sosté que la resolució del Tribunal de Corts contravé l'article 10 de la Constitució, ja que la decisió de mantenir la presó preventiva és arbitrària o absurda i no està prou motivada. No s'han pres en consideració les argumentacions i les proves que consten a les actuacions i les conclusions que s'obtenen poden esdevenir absurdes i/o arbitràries.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que revoqui la resolució objecte de recurs i se'l deixi en llibertat provisional immediata, condicionada, si s'escau, a l'obligació de seguir un tractament mèdic i/o a la prohibició d'entrar en contacte amb els seus pares. Així mateix, com a mesura preventiva, demana que s'acordi la seva llibertat provisional de forma immediata i urgent, per considerar que els fets exposats estan perfectament provats i la seva

continuïtat al Centre Penitenciari, perjudica greument els seus interessos.

2.2. Argumentació del Tribunal de Corts

- El Tribunal de Corts refereix que els fets evidencien el nul interès i predisposició del recurrent per reconduir la seva situació. Assenyala que el caràcter amenaçador i agressiu envers els seus familiars i la voluntat de recuperar i conduir el seu vehicle pot significar un perill per a la seguretat pública, de manera que, amb la finalitat d'evitar la reiteració delictiva, protegir a les víctimes i garantir la seguretat pública, és encertat que la batlle instructora hagi determinat la presó preventiva, alhora que la pràctica d'una prova pericial mèdica forense per determinar la seva personalitat, perillositat i necessitat de tractament.

- Afegeix que no cal pronunciar-se sobre l'eventual risc de fugida o de sostracció a l'acció de la justícia, perquè la batlle instructora no fonamenta la mesura de presó en aquests supòsits.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem; l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd i que no vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució.

3.2. El recurrent qüestiona, en primer terme, la valoració de la prova efectuada per la Batllia i pel Tribunal de Corts i considera que aquests òrgans judicials adopten una decisió arbitrària i absurda com és decretar la situació de presó preventiva.

El pronunciament d'aquest Tribunal Constitucional respecte del cànon de constitucionalitat sobre la selecció i l'aplicació del dret per part de la jurisdicció ordinària és reiterat. Així, hem indicat (veg. l'aute del 17 de juny del 2019, recaigut en la causa 2019-38-RE, punt 3.6, entre d'altres) que la valoració de la prova correspon a la jurisdicció ordinària i l'àmbit de control d'aquest Tribunal es limita a analitzar si la valoració ha generat una errada patent de la qual es puguin derivar conclusions absurdes o arbitràries.

En aquest cas, la valoració de la prova realitzada pels òrgans judicials no es pot considerar errònia. Així, doncs, s'ha valorat l'addicció del recurrent a l'alcohol i a les drogues, les seves condemnes penals anteriors i les reiterades intervencions del Servei de Policia, i s'ha conclòs el nul interès per reconduir la seva situació personal.

D'acord amb aquests fets, les amenaces proferides envers la seva família i la seva voluntat de recuperar el seu vehicle, del qual se l'havia privat com a conseqüència d'altres delictes, es conclou que per protegir a les víctimes, garantir la seguretat pública i evitar la reiteració delictiva és adient confirmar la resolució de presó preventiva. Cal afegir que l'arrelament al país i familiar que al·lega el recurrent en res pot impedir aquesta conclusió, ja que la presó preventiva no es fonamenta en l'eventual sostracció de la justícia, sinó en el risc de reiteració delictiva (article 103.4 del Codi de procediment penal).

I aquesta conclusió, obtinguda després de la tasca valorativa de la prova, no es pot entendre com a

arbitrària, absurda o no raonable, de manera que cap vulneració s'ha produït respecte del dret a la jurisdicció (article 10 de la Constitució).

3.3. En segon terme, la part recurrent considera que les resolucions de la batlle instructora i del Tribunal de Corts presenten un dèficit de motivació.

Aquest Tribunal Constitucional s'ha ocupat reiterades vegades del deure de motivació (veg. per ex. la sentència del 2 d'abril del 2012, recaiguda en la causa 2011-37-RE, la sentència del 12 d'octubre del 2018, recaiguda en la causa 2018-21-RE, i, la sentència del 9 de setembre del 2019, recaiguda en la causa 2019-34-RE).

La doctrina del Tribunal ha estat constant en destacar que el deure de motivar les sentències, no només present a l'article 10, sinó també a l'article 86.2 de la Constitució ("*2. En tot cas, les sentències seran motivades, fonamentades en l'ordenament jurídic i notificades fefaentment*"), deriva de la necessitat que els jutges expliquin el raonament emprat per tal que els justiciables puguin entendre els motius pels quals les seves pretensions han estat totalment o parcialment rebutjades.

La motivació és una conseqüència de la bona administració de Justícia (veg. la sentència del Tribunal Europeu dels Drets Humans, recaiguda en la causa *García Ruiz c/ Espanya*, G.C. núm. 30544/96, del 21 de gener de 1999, §26), alhora que requereix que es recolzi en criteris objectius derivats del dret. A més, i no es pot oblidar, la motivació de les resolucions judicials i, per tant, l'explicitació de l'aparell argumentari per acollir o refusar les pretensions de les parts és aquella que possibilita que els tribunals superiors, els quals han de resoldre els recursos contra les resolucions judicials, puguin conèixer les raons en què s'ha fonamentat l'òrgan judicial *a quo* en la seva resolució.

Per últim, però no menys important, el Tribunal Europeu dels Drets Humans ha assenyalat que la motivació ha de contenir una exigència de rigor i de qualitat. I, en aquest sentit, s'han equiparat a les denegacions de justícia aquelles fonamentacions estàndards, esquelètiques o vagues (veg. la sentència recaiguda en la causa *Georgiadis c/ Grècia*, núm. 21522/93, del 29 de maig de 1997, §42-43, i la sentència recaiguda en la causa *Higgins c/ França*, núm. 134/1996/753/952, del 19 de febrer de 1998, §42-43).

3.4. Si l'aplicació del referit cànon de constitucionalitat es trasllada a aquest supòsit, s'ha de concloure que no concorre cap vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret.

En efecte, l'aparell argumental emprat pels òrgans judicials conté les raons per les quals es decreta la presó provisional del recurrent. El Tribunal no solament ha ordenat la pràctica d'una pericial mèdica per tal que determini sobre la seva personalitat, perillositat i necessitat de tractament, sinó que ha valorat:

1. L'addicció a l'alcohol i a les drogues;
2. el seu comportament delictiu anterior;
3. les reiterades intervencions del Servei de Policia per amenaces i lesions;
4. la nul·la predisposició a reconduir la seva situació;
5. i, el seu caràcter amenaçador i la voluntat de recuperar el seu vehicle.

Fruit d'aquesta valoració, l'òrgan judicial ha raonat que existeix un risc de reiteració delictiva i que, juntament amb aquest, la protecció a les víctimes i a la seguretat pública, justifiquen l'adopció de la mesura de presó decretada.

I aquesta motivació expressada compleix clarament amb el cànon de constitucionalitat referit, de manera que també aquest motiu del recurs ha de ser inadmès.

3.5. D'això que s'ha exposat, s'ha de concloure que aquest recurs d'empara no gaudeix del necessari contingut constitucional respecte de la infracció denunciada per ser admès a tràmit (article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional).

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2020-64-RE interposat per la representació processal del Sr. José Antonio Toledo Reyes contra l'aute del 12 d'agost del 2020, dictat pel Tribunal de Corts.

2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, a la presidenta de la Batllia, al president del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 7 de setembre del 2020.

Josep-D. Guàrdia Canela
President

Jean-Yves Caillet
Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat

Dominique Rousseau
Magistrat

